लोकपालोपमैस्तात पालितं लोकविश्रुतैः । बहुभिः क्षत्रियैर्गुप्तं पृथिव्यां लोकसम्मतैः ।
अस्मानभिगतैः कामात् सबलैः सपदानुगैः । महोदधिमिवापूर्णमापगाभिः समन्ततः । २२२५
अपक्षैः पक्षसङ्काशैरथैर्नागैश्च संवृतं । नानासुयोधनं भीमं वाहनोर्मितरङ्गणिं ।
क्षेपणीभिर्गदाशक्तिशरप्रासैः समाकुल । ध्वजभूषणसम्बाधं रत्नपङ्कसुसञ्चितं ।
वाहनैः परिधावद्भिर्व्वायुवेगविकम्पितं । अपारमिव गर्जन्तं सागरप्रतिमं महत् ।
द्रोणभीष्माभिगुप्तञ्च गुप्तञ्च कृतवर्म्मणा । कृपदुःशासनाभ्याञ्च जयद्रथमुखैस्तथा ।
भगदत्तविकर्णाभ्यां द्रौणिसौबलवाह्लिकैः । गुप्तं प्रवीरैर्लोकस्य सारवद्भिर्महात्मभिः । २२२०
यदहन्यत संग्रामे दिष्टमत्र पुरातनं । नैतादृशं समुद्योगं दृष्टवन्तोऽथ मानुषाः ।
ऋषयो वा महाभागा पुराणा भुवि सञ्जय । ईदृशोऽपि बलौघस्तु युक्तः शास्त्रार्थसम्पदा ।
बध्यते यत्र सङ्ग्रामे किमन्यद्भागधेयतः । विपरीतमिदं सर्व्वं प्रतिभाति स्म सञ्जय ।
उक्तो हि विदुरेणैष हितं पथ्यञ्च नित्यशः । न च गृह्णाति तन्मन्दः पुत्रो दुर्य्योधनो मम ।
तस्य मन्ये मतिं पूर्व्वं सर्व्वज्ञस्य महात्मनः । आसीद्यथागतं तात येन दृष्टमिदं पुरा । २२२५
अथ वा भाव्यमेवं हि सञ्जयैतेन सर्व्वथा । पुरा धात्रा यथासृष्टन्तत्तथा न तदन्यथा ।
इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्व्वणि भीष्मवधपर्व्वणि धृतराष्ट्रचिन्तायां षट्सप्ततोऽध्यायः ॥ ७६ ॥
॥ सञ्जय उवाच ॥ आत्मदोषात्त्वया राजन् प्राप्तं व्यसनमीदृशं । न हि दुर्य्योधनस्तानि पश्यते भरतर्षभ ।
यानि त्वं दृष्टवान् राजन् धर्म्मसङ्करकाणि ते । तव दोषात् पुरावृत्तं द्यूतमेतद्विशाम्पते ।
तव दोषेण युद्धञ्च प्रवृत्तं सह पाण्डवैः । त्वमेवाद्य फलं भुङ्क्ष्व कृत्वा किल्बिषमात्मनः ।
आत्मनैव कृतं कर्म्म ह्यात्मनैवोपभुज्यते । इह वा प्रेत्य वा राजंस्त्वया प्राप्तं यथा तथा । २२३०
तस्माद्राजन् स्थिरो भूत्वा प्राप्तेदं व्यसनं महत् । शृणु युद्धं यथावृत्तं शंसतो मम मारिष ।
भीमसेनः सुनिशितैर्बाणैर्भित्त्वा महाचमूं । आससाद ततो वीरः सर्व्वान् दुर्य्योधनानुजान् ।
दुःशासनं दुर्व्विषहं दुःसहं दुर्म्मदं जयं । जयसेनं विकर्णञ्च चित्रसेनं सुदर्शनं ।
चारुचित्रं सुवर्म्माणं दुःकर्णं कर्णमेव च । एतानन्यांश्च सुबहून् समीपस्थान् महारथान् ।
धार्त्तराष्ट्रान् सुसंक्रुद्धान् दृष्ट्वा भीमो महाबलः । भीमेन समरे गुप्तां प्रविवेश महाचमूं । २२४५
अथालोक्य प्रतिष्ठन्तं ऊचुस्ते सर्व्व एव हि । जीवग्राहं निगृह्णीमो वयमेनं नराधिपाः ।
स तैः परिवृतः पार्थो भ्रातृभिः कृतनिश्चयैः । प्रजासंहरणे सूर्य्यः क्रूरैरिव महाग्रहैः ।
सम्प्राप्य मध्यं व्यूहस्य न भीः पाण्डवमाविशत् । यथा देवासुरे युद्धे महेन्द्रः प्राप्य दानवान् ।
ततः शतसहस्राणि रथिनां सर्व्वशस्त्रिणां । उद्यतानि शरैर्घोरैस्तमेकमनुवव्रिरे ।
स तेषां प्रवरान् योधान् हस्त्यश्वरथसादिनः । जघान समरे शूरो धार्त्तराष्ट्रानचिन्तयन् । २२५०
तेषां व्यवसितं ज्ञात्वा भीमसेनो जिघृक्षतां । समस्तानां वधे राजन् मतिं चक्रे महाबलः ।
ततो रथं समुत्सृज्य गदामादाय पाण्डवः । जघान धार्त्तराष्ट्राणां तं बलौघमहार्णवं ।